

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Termékazonosító:** **CIVIS Medencetisztító**
- 1.2. Azonosított felhasználás:** tisztítószer – savas tisztítás, szerves lerakódások oldása
- 1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:** **CIVIS CLEAN KFT.**
3598 Nagycsécs, Lócsei út 11.
Telefon: 06 30 746-1090
- A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége:** juhasz.janos@vipmail.hu
- 1.4. Sürgősségi telefon:** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
napközben (36) 1 476 6464
éjjel-nappal hívható szám: (36) 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély meghatározása

2.1. A keverék osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozások, a termék veszélyes keverék/készítmény, vizes sósav oldat, mely egyéb komponenseket is tartalmaz.

A keverék osztályozása, besorolása a DPD szerint:

R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

A keverék osztályozása, besorolása a CLP (1272/2008/EK) szerint:

Veszélyt jelző piktogram: GHS07

Figyelmeztetés: Figyelem

Veszélyességi kategóriák: Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Met. Corr. 1, H290¹;

Vonatkozó P-mondatok: P102, P262, P280, P305+P351+P338, P301+P330+P331, P311

2.2. Címkézési elemek

<p>FIGYELEM</p> 	<p>Figyelmeztető mondatok: Bőrirritáló hatású. Súlyos szemirritációt okoz. Fémekre korrozív hatású lehet.</p> <p>Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: Gyermekektől elzárva tartandó. Szembe, bőrre vagy ruhára nem kerülhet. Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező. SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása. LENYELÉS esetén: a száját ki kell öblíteni. Tilos hánytatni. Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.</p>
--	--

Összetevők: sósav, citromsav, aminotrimetilén-foszfonsav

Összetétel a 648/2004/EK rendelet szerint: <5% nemionos felületaktív anyag, <5% foszfonátok

2.3. Egyéb veszélyek

Fizikai-kémiai veszély: erősen savas, lúgokkal hevesen reagál. Aktív klórtartalmú anyagokkal/termékekkel érintkezve mérgező klórgáz szabadul fel. Fémekre korrozív hatású lehet.

Egészségkárosító veszély: szembe, bőrre kerülve irritál. Tartós, többszöri érintkezés esetén károsodás léphet fel. Nagy mennyiségű sósavgőz/permet belélegzése tüdőödémát okozhat.

Környezetkárosító hatás: Előírás- és rendeltetésszerű használat, kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

¹ 487/2013/EK (4 ATP) A fémekre korrozív hatású olyan anyagok és keverékek címkéjén, amelyeknek nincs a bőrre és/vagy a szemre maró hatása, és amelyek már késztermékként fogyasztó általi felhasználásra vannak csomagolva, nem kell szerepelnie a GHS05 veszélyt jelző piktogramnak."

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

A termék veszélyes összetevői	Koncentráció	DSD ² : veszélyjel, R-mondat CLP ³ : veszélykategória, kód, H-mondat	
Sósav 33%-os vizes oldat* CAS-szám: nincs ⁴ EK-szám: 231-595-7 Index-szám: 017-002-01-X	25% (HCl-tartalom: max. 8,25%)		DSD: C, R 34; Xi, R 37
			CLP: Met Corr. 1, H290; Skin Corr. 1B, H314; STOT SE 3, H335
Citromsav monohidrát** CAS-szám: 77-92-9 (vízmentes) CAS-szám: 5949-29-1 (x H ₂ O) EU-szám: 201-069-1	<5%		DSD: Xi, R 36
			CLP: Eye Irrit. 2, H319
Aminotrimetilén-foszfonsav** CAS-szám: 6419-19-8 EU-szám: 229-146-5	0 – 1%		DSD: C, R 34
			CLP: Skin Corr. 1B, H314;
Etoxilált-zsíralkoholok (C ₁₆₋₁₈)** CAS-szám: 68439-49-6 EU-szám: 500-212-8	<5%		DSD: Xn, R 22; Xi, R 36/38
			CLP: Acute Tox. 4, H302, Eye Irrit. 2, H319, Skin Irrit. 2, H315

Kémiai jelleg: a termék vizes oldat, keverék.

* a 33%-os sósav oldat hígításával készült, a termék sósav-tartalma max. 8,25%, azaz <10%!
A sósavoldatokra megállapított speciális koncentrációhatárok:
Skin Irrit. 2; H315: 10% ≤ C < 25%; Eye Irrit. 2; H319: 10% ≤ C < 25%;
STOT SE 3; H335; C ≥ 10% és Skin Corr. 1B; H314: C ≥ 25%

** az anyagnak nincs uniós osztályozása lásd: 67/548/EGK I. számú melléklete, ill. a 1272/2008/EK VI. melléklete, a besorolás, osztályozás gyártói.

A fenti veszélyjelek és R- és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R- és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre, helyezük nyugalomba, szoros ruhadarabjait lazítsuk meg. Ha légzési nehézség lép fel, alkalmazzuk légzéstámogatást, és azonnal hívjunk orvost.

Ha szembe kerül: Azonnal, alapos, legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Ha lehetséges a kontaktlencséket távolítsuk el! Panaszok esetén forduljon szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel alaposan ki kell öblíteni. Itassunk sérülttel több pohár vizet!
NE HÁNYTASSUNK!

Bőrré kerülés esetén: A szennyezett ruházat eltávolítása után öblítse le a bőrt bő folyóvízzel és szappannal. Tartós bőrirritáció esetén forduljunk orvoshoz.

² Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

³ Classification, Labelling, Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

⁴ A sósav CAS-száma nem azonos a hidrogén-klorid CAS-számával; EK-számuk azonos, Index-számuk eltérő; lásd az ESIS adatbázist.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritáció, tartós érintkezés esetén károsodást okozhat. Nagy mennyiségek belégzése esetén tüdőödéma is felléphet.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (vízpermet, oltópor, oltóhab, szén-dioxid). A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Különleges veszélyek: hidrogén-klorid tartalmú gázok és gőzök, szén-oxidok szabadulnak fel.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Mentesítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges (védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg), lásd még a 8. szakaszt. Kerülni kell a termékkel történő expozíciót! A veszélyöveget zárjuk le, a mentesítést csak kiképzett, a szükséges védőfelszerelésekkel ellátott személy végezze. Figyeljünk a csúszásveszélyre!

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nagy mennyiségű kiömlött terméket kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! Akadályozzuk meg talajba jutását. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, vermikulit, diatomaföld) kell befedni, felitatni, összegyűjteni, megfelelően címkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. A maradékot bő vízes felmosással kell feltakarítani. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

Kis mennyiségű kiömlött terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

A vegyi anyagoknál szokásos óvintézkedések betartásával kell kezelni! Szembe, bőrre ne kerüljön! Óvakodjunk a termék permetének belégzésétől is, nem szabad más termékekkel, lúgos, aktív klórtartalmú készítménnyel keverni. A munkahelyiségek jól szellőztethetők legyenek. Egyéb intézkedések: lásd a 8. szakaszt.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

A terméket hűvös, napfénytől védett, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve, oxidálószerektől, aktív klórtartalmú termékektől távol kell tárolni. Gyermek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás: Savas tisztítás, vízkő, szervesetlen lerakódások eltávolítása. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határértékek):

Sósav: ÁK⁵: 8 mg/m³, CK⁶: 16 mg/m³ — 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM rendelet

⁵ ÁK: munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

⁶ CK: megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Zárt térben történő használatakor megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- Védőfelszerelés, szemmosó-pohár/palack, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben és befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.
- Körültekintő munkával kerüljük el a termékkel történő expozíciót (szembejutás, bőrre kerülés, stb.)

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** szükséges, ha a szellőzés nem megfelelő. Ha a sósav koncentrációja a légtérben meghaladja az előírt határértékeket, P2-es szűrőbetéttel ellátott maszk szükséges (MSZ EN 405: 2003 , ill. MSZ EN 143:2001 szabvány szerinti).
- **Szemvédelem:** szorosan záródó védőszemüveg/védőálc használata szükséges nagy mennyiségű kezelés esetén, áttöltéskor, menetesítéskor. (MSZ EN 166:2001).
- **Kézvédelem:** saválló védőkesztyű (MSZ EN 374:2003). Bőrvédő krémek használata ajánlott.
- **Bőrvédelem:** savas hatásoknak ellenálló munkaruha.

8.3. Környezetvédelem: Kerüljük el a higítatlan termék csatornába, felszíni vizekbe jutását.

A egyéni védőfelszerelést a munkahelynek, a termék mennyiségének megfelelően kell kiválasztani. A fentiek a szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	átlátszó
Szag:	szúrós

9.2. Egyéb információk

Forráspont:	>100°C
Sűrűség:	1,05 g/cm ³
pH:	<2
Oldhatóság vízben:	korlátlan
Lobbanáspont:	nem jellemző
Gyúlékonyság:	nem gyúlékony
Robbanási tulajdonság:	nem jellemző

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: lúgokkal hő fejlődése közben reagál. Hő hatására sósavgáz szabadul fel

10.2. Kémiai stabilitás: megfelelő kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: lúgok, lúgos készítmények, aktív klórtartalmú termékek.

10.4. Kerülendő körülmények: hő, fagy, napfény, magas hőmérséklet.

10.5. Nem összeférhető anyagok: erős oxidálószeres, reaktív fémekkel hidrogén fejlődhet (réz, vas, cink, magnézium, alumínium), bázisok, lúgok, ammónia, aminok, aktív klórtartalmú tisztítószeres.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: a termékkel célzott toxikológiai vizsgálatok nem történtek.

A toxikológiai megítélése az egyes komponensekre vonatkozó adatok, a besorolás a CLP rendeletben megadott osztályozási előírások, számítási módszerek alkalmazásával történt.

11.2. A termék expozíciójának várható tünetei, hatások:

Belégzés: permetének belégzése irritálja a torkot és a légutakat, köhögés, légzési nehézség léphet fel. Nagy mennyiségű sósavgáz belégzése tüdővizenyőt okozhat.

Bőr: bőrirritációt okoz.

Szem: szemirritációt vált ki. Homályos látás, szemvörösödés, fájdalom léphet fel.

Lenyelés: száj-, nyelőcső, gyomor-bélrendszeri irritáció, hasi fájdalom, hasmenés, hányás léphet fel.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitási adatok: ártalmas lehet a vízi szervezetekre, erős savas kémhatása miatt.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a hidrogén-klorid a levegőben fotokémiai oxidációval átalakul. A talajba, felszíni vizekbe bemosódik, disszociált formában van jelen; semlegesítődik. Nem bioakkumulálódik.

A termékben lévő felületaktív anyag megfelel a tisztítószerre vonatkozó, 648/2004/EK számú rendeletben lefektetett biológiai lebomlási kritériumoknak. Az ezt alátámasztó adatok mindenkor a tagállamok illetékes szerveinek a rendelkezésére állnak.

12.3. Egyéb információ: Víztisztítást veszélyeztet, pH-eltolódást okozhat; tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követendők. A hivatalosan engedélyezett pH-értékek betartása és megfelelő hígítás mellett a termék nem befolyásolja a szennyvíztisztító berendezések működését.

13. szakasz: Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.

Besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján:

EWC-kód/Hulladékkulcs: 20 01 14* savak, veszélyes hulladék

Hulladékká vált csomagolóanyag besorolása (hulladékkulcs, EWC-kód): 15 01 02

14. szakasz: Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **veszélyes áru**.

Szárazföldi szállítás (ADR/RID):

UN-szám: 1789

Osztály: 8, Osztályozási Kód: C1

Az áru megnevezése: KLÓRHIDROGÉNSAV (SÓSAV)

Csomagolási csoport: III

Veszélyességi bárca száma: 8

Korlátozott mennyiség: LQ7, Engedményes mennyiség: E1

Veszélyt jelölő szám: 80

15. szakasz: Szabályozási információk

15.1. Kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai;

DSD-irányelv: 67/548/EGK és módosításai;

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet és módosításai.

Munkavédelem: a 2007. évi CLXI. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

Hulladék: 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet, és a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

16. szakasz: Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak, a termék szállított állapotára vonatkoznak.

A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról.

A 2. és 3. szakaszban felsorolt R- és H-mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas

R 34 Égési sérülést okoz

R 36 Szemizgató hatású

R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

R 37 Izgatja a légutakat

H290 Fémekre korrozív hatású lehet

H302 Lenyelve ártalmas.

H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.

H315 Bőrirritáló hatású.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

H335 Légúti irritációt okozhat.

Veszélyességi osztályok rövidítései: besoroláshoz tartozó rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek: Acute Tox.: akut toxicitás, Skin Corr.: bőrmarás; STOT SE: célszervi toxicitás – egyszeri expozíció; Eye Irrit.: szemirritáció; Skin Irrit.: bőrirritáció; Met. Corr.: fémekre maró hatású anyag.

Adatlaptörténet: az adatlap a gyártó adatai alapján készült 2014. június 2-án, verziószáma: 1.0